



Meie Mats

Nr. 31. (213)

Laupäeval, 20. septembril 1919.

Nr. 31. (213)

Karu pesa ehitaja.



„Niisugune umbrohi waja maha niita, sest seda toitu karu ei söö — kui ta jälle hinge sisse saab!“

Kosjasobitajad.

Sõjamehe romaan.

Horst Bodemer.

(Järg 19.)

Helmut v. Uffeln seisis sõiduteel ja laskis oma mehi ratsutada. Ta mõtted ei olnud õieti koos. Nad hulkusid ringi. Nüüd pidi ta wiimased niidid katki raiuma! See ei olnud raske. Olgugi, et see mõned pahandused kaasa tõi. Ja tulewik ootas temalt tegusid.

Kui iialgi mõnel mehel head tulewikukawatsused on, siis olid nad temal. Juba kohe pärast kella kolme oli ta pidanud Mariast lahkuma. Teenistus kutsus teda, wiimane teenistus, tegewa ohwitserina!

See onu arwenõunik oli ju üsna mõistlik mees. Sellega leppis ta juba kokku, mitte täna ja mitte homme, aga kuude ja aastate jooksul!

Ta pistis pahema käe oma kasuka taskusse. Naerdes oli Maria talle sinna tsheki pistnud sajawiekümne tuhande marga peale! Ja kui ta oli märganud, kui piinlik see asi temale, Uffelnile, oli, siis oli ta ütelnud:

„Heller, selle summa olen mina ise kokku hoidnud ja mitte minu isa! Ma olen tagasihoidlikult elanud ja isa surmast saadik ei iialgi oma raha protsentisid ära tarwitanud. Sellest on see summa kogunud. Ja mis meie kahekesi üksteisele anname, seda ei saa iial rahawääratuse järele hinnata, see peab alati ainult õndsus olema!“

See tubli neiu! Ta oli alati kõige piinlikumatel silmapilkudel palju takti ilmutanud.

Uffeln teadis, mis nüüd hoop hoobi peale pidi järgnema. Tema tublid pisisid pidid neid wiimaseid teenistusetunde heas mälestuses hoidma. Nad armastasid teda. Tema oli alati osanud nendega walmis saada.

„Edasi — marss!“

„Kell on kuus!“ teatas abiwahtmeister.

Uffeln laskis kõik mehed ritta ratsutada.

„Poisid, laupäewal saate õlut ja sigarid. Jooge minu terwiseks. Põhjuse kuulete pärast!“

Naeruwine lehwis üle nägude. See polnud esimene kord, mil nad oma ülemleitnandilt prii õlle said.

„Head õhtut, poisid!“

„Head õhtut, herra ülemleitnant!“

„Wahtmeister, lõpetage!“

Ordonants kiskus wärawa lahti. Helmut v. Uffeln tõmbas sügawasti hinge. Nii — nüüd seisis rõõmus ratsaniku elu tal selja taga — noorus! Nüüd pidi mees käsi liigutama. Enese heaks, naise heaks ja — lootuslikult ka laste heaks!

Wahitoas laskis ta ennast korralikult harjata ja sõitis wiibimata oma komanderi, oberst krahw Sintzheimi juure.

See wõttis teda lahkesti wastu:

„Noh, mu armas Uffeln, mis on uudist?“

„Herra oberst, ma palusin teenistuse asjus teie jutule. Soowiksin, et mind tegewast wäest wabastaksite ja tagawarawäkke arwaksite.“

Komanderi käsi silitas järeilmõtlikult habet, mis tal kahel pool lõuga hariliselt ette rippus. Tema oli kõiksugu kuulujutte kuulnud ja nende põhjal kaalunud, kas waja ei oleks Uffelnit oma juure läbirääkimistele kutsuda, kuid oli selle wiimaks ometi tegemata jätnud. Tema ei olnud mees, kes oma ohwitseride eraelu järele nuuskis. Et Uffeln wabandada ei saanud, oli selge. Kuid inimesed armastasid liialdada, ja nii mõnigi mees parandas ennast weel õigel ajal. Teenistuse asjus ei olnud tal Uffelni üle iial midagi ütelda olnud. Nüüd näis aga asi temaga ometi pahem olewat kui ta arwanud.

„Teil on wõlgasid?“

„Jah, on. Aga homme maksan ma nad kõik wiimse pennini kinni!“

Krahwile tegi see teatus head meelt. Pidi mõni tema ohwitseridest jälle teenistusest lahkuma, siis ütles keiser jälle parajal juhtumisel: „Sintzheim, teie wahetate liig tihti ohwitserisid!“ Ja see ei tähendanud jälle muud kui: „Kui asi nii areneb, ei saa teie ka brigadi!“

Ja seda oli tal waewalt aasta pärast oodata. Ta silmitses Uffelni weel kord terawasti. Mis tarwis palju küsida, kui mees ise ei rääkinud. Uffeln aga seisis sirgelt, kiiwer käes; ta nägu oli rahulik, aga sügawa punaga kaetud.

„Kui teie mulle kolme päewa jooksul teenistuslikult teatate, herra v. Uffeln, et teil wõlgasid ei ole, siis pole mingit takistust tagawarasse arwamise palwe wastuwõtmiseks.“

„Tänan! — Tohiksin ma kohe ära anda palwe kahenädalaseks puhkuseks, herra oberst?“

„Olge nii lahke!“

Lahke kummardus Sintzheimi poolt, lühike käepigistus ja — Helmut v. Uffeln oli läinud.

Kodus istus ta kohe laua taha, kirjutas palwekirja walmis ja saatis selle ühes kaaskirjaga oma rittmeistrile, kes temast ainult mõni aasta wanem oli ja kellega teda sõprus sidus. Siis pani ta enesele erariided selga ja läks Maria juure.

Arwenõunik oli ennist laua juures Uffelni terawasti silmitsenud. Wastu tahtmist pidi ta tunnistama, et see ohwitser temale meeldis. Oli selgesti näha, et ta Mariat armastas. Nii wariseerlikult ei osanud keegi ennast muuta! Sellejuures paistis kõigest ta olekust wälja midagi tagasihoidlikku. Wististe oli ta tema pärast tagasihoidlik. Aga Berliini lehtedes oli tihti õige imelikka lugusid lugeda, lugusid, mida ei wõinud wõimalikuks arwata, kuid mis ometi sündisid. Lugusid, mis ainult hiiglalinnas wõimalikud olid! Ja kihlamine ei tähendanud weel abielu! Kui detektiw juba nii palju teadis, siis wõis ta weel kaugemale jõuda! Küll tundis wanamees niisuguste sammude wastu tülgestust, aga mis jäi talle üle? Oma wannet

ta pidas, niipalju kui see tal võimalik oli. Ja kui kõwerad teed Mariat õnnetu elu eest hoidsid, siis oli tarwis neid mööda käia. Peaasi oli: selgesti näha!

Tema ise ei olnud mitte see mees, kes niisuguseid kõwerkäike tundis. Nende peale oli meister „herra kindral!“ Nii siis oli tarwis wiibimata tema juure minna, sest laudkonnas oli võimata neist asjust rääkida.

Herrad Meinholdid kuulasid arwenõuniku juttu rahulikult; ainult kui ta jutustas, et täna juba kihlused olnud, hõõrus „herra kindral“ oma põlwe.

„Minu armas herra nõunik,“ ütles ta, „meie oskame teie seisukohast väga hästi aru saada, aga niisugusel lool on parem, kui oma käed puhtad hoiame.“

Kristjan kriipsutas isa sõnad tugewa peanikutamisega alla.

Nüüd hakkas arwenõunik paluma, pühkis isegi pisara silmast

„Meie ei saa herra von Uffelnist aru. Mulle näib, et ta tüdrukut tõesti armastab!“

Isa ja poeg naersid. Herra Kristjan tegi ühe oma taewalikkudest käeliigutustest.

„Neid herrasid ma tunnen! Oskawad teatrit mängida! Küll juba jäme ots järele tuleb, herra nõunik! Need — ja ausus ühe kodanlise neiu wastu, kel raha on! Ja kust saadik jätab uppuja õlekõrrest kinni kahmata? Jõuab ta aga jälle kuiwale, tallab ta õlekõrre jalgade alla. Küll näete! Ja sellepärast luban ka enesest mõne sõna pajatada.“

Ja ta lõi kõrisewa käewõruga enesele rinna peale.

„Minu mõtted olid ausad! Ja sügawas südames lootsin ma ka, et preili Hoffmann weel targaks saab. Nüüd on teda keegi teine suudelnud. See on kõik teiseks teinud — kõik, herra nõunik! See patu kogemus on mööda, selle teoga on ta lõpetatud! Ja sellepärast ei liiguta meie enam oma väikest sõrmegi, kuigi me seda teie pärast heameelega teeksime! See teeks meid ainult naeruwääriliseks, ja selle eest täname väga!“

Nüüd noogutas wanamees elawalt pead. Arwenõunik tegi õnnetu näo ja tõusis üles.

„Noh, siis pean ma küll ise salapolitseinikuga ühendusesse astuma.“

Meinholdid leidsid selle asja täitsa korras olevat ja andsid arwenõunikule adressi.

Niipea kui arwenõunik lahkus, telefoneeris Kristjan kohe salapolitseinikule ja andis talle juhatus.

„Ja meile teatate teie kõik, herra Wakernagel! Lõpp!“

* * *

Uffeln oli teenistuslikult teatanud, et tal enam wõlgasid ei ole. Tema auks oli kasinos pidu antud. Ohwitserid kehtasid õlasid — ei

olnud ju teada, kust see kuld tulnud ja mis plaanid lahkujal olid.

„Oodake ära, herrased!“ enam ei olnud Uffeln nende küsimiste peale wastanud.

Muidugi arutas igaüks asja omal kombel ja see arutus oli üleüldiselt järgmine.

Ta on rikka pruudi saanud, aga et ta pruudi nime ei ütle, siis on asjal weel mõni haak!

Maria oli väga mõistlik olnud. Ta oli ju Uffelni tulewiku plaanidega nõus. Mistarwis siis weel tühjadele juttudele ainet anda? Awalikult wõisid nad endid ju kihlata peale selle, kui Heller tagawaraohwitseriks oli määratud. Sest tegewas wäes teeniwad ohwitserid tohiwad oma kihlust ainult polgukomanderi lubaga teatada. Sellepärast oli juba parem esimesi waikida. Heller oli ju muidu kõik ta soowid täitnud. Kirikust mahakuulutamine telliti kohe ära ja kahe nädala pärast pidid pulmad olema. Muidugi wäikses ringis. Mesinädalad pidi noorpaar Italias merekaldal mööda saatma, sest enne kewadet ei olnud mõisa ostmisel mõtet.

Pärast lahkumisepidu oli Uffeln pruudile ütelnud:

„Sul on nüüd palju osta ja mina sõidaksin heameelega mõneks päewaks oma õe juurde. Miks, seda wõid sa ise arwata. Oled sa sellega nõus Maria.“

See oli küll raske, aga Maria andis järele. Wõib olla ka, et see nii kõige parem oli.

Onu ei suutnud uue olukorraga ikka weel leppida. Wiimane kui sõna tuli ta suust wälja kiskuda. Ja temal, Marial, oli tõesti palju osta, palju muretseda. Paruniproua pidi teda selle juures aitama, sest temal oli palju maitset! Kõik pidi ju Hellerile meeldima, ja temale oli ju seltsimeestega kokkusaamine nüüd piinlik. Sellest sai Maria hästi aru. Hea, Heller pidi enne uute oludega ära harjuma!

Uffeln sõitis õe juurde Deutzi. Õde Grete oli ikka kõige mõistlikum olnud.

Kui aga Heller temale kõik ära jutustas, lõi noor proua käed kokku ja hüüdis:

„Minu armas Helmut, muidugi soowin ma sulle palju õnne! Aga sinu pulma ma tulla ei saa. Sest ma imetan oma poissi ise! Ja minu hea mees? Noh, teda sa ju tunnud! Berliini sõidu wastu pole tal midagi, aga üht arwenõunikku sugulasena terwitada, tead, see temale maitse järele ei ole! Mina sellest küll ei küsiks, sest sinu pruut näeb pildi järele ju terve wälja. Las' läheb mõni aeg mööda, siis läheme sulle mõisasse külla ja seal tekib sugulaselik läbikäimine juba iseenesest. Sest onu arwenõuniku jätate teie wististi Berliini?“

Siis oli Helmut ruttu raudteele läinud ja Hamburi kaudu Ida-Preisimaale sõitnud õe Adele juurde, kes seal ühe maanõuniku proua oli. Seal oli tal weel wähem õnne. Aga Dela oli wähemalt aus. Järgneb.

Naisterahwas.

Kui see lubatud oleks, siis oleks ma aja-lehtesse trükkida lasknud ja tulpadele kleepinud nisujahu kliistri wõi mõne muu külgetõmbawa määrega üleskutse:

W i i s a k a s n o o r m e e s

mitte üle kahekümnekahe aasta ja wallakooli hariduse, wõib hea summa teenida, kui ta wiie sekundi jooksul mu teise ilma toimetab. Abinõud, selle operatsiooni teostamiseks, jät n operatsiooni toimetaja walida. Waewatasu tsaari rahas.

Kõige austusega

Gori Tõnisson.

Et see aga lubatud ei ole ja et mul ka traadita telegraf puudub, mille abil ma mainitud „proklamatsiooni“ kõigile, kõigile, kõigile laiali saata wõiksin, siis pööran ma teie poole.

Pange omale kaks paari puhast pesu selga ja tulge kodanlise abielu üle mõtteid korrutades, kesknädalal pealelõunat minu poole. Ei! Tulge juba esmaspäewal! Iga uus ülelatud päew on mulle Tõnissoni kõne! Kuid tulge tingimata, ärge jätke tulemata, ärge lööge hoolimatalt käega! Üks hing teise ilma toimetada, see ei ole ju midagi praegusel ajal — see on ju nii lihtne, igapäewane ja kerge asi. Ise oma külge kätt panna ma ei wõi, sest ma olen enesekaitse ühisuse liige ja mu wiimane lootus olete teie. Wõtke mõni elukardetaw asi kaasa ja tulge juba homme, ei täna, tulge kohe!

*

Oli widewik ja ma suitsetasin. Kirja ma Almale ei kirjutanud, sest et ma teda ei tundnud, waid istusin akna all ja waatasin, kudas miilitsamees tänawanurgal aigutades aega surnuks löi. Taewa maitsewaeselt puuderdet palet puhus tuul punawa mingi tolmu maja skelettide taha ja nähtawale ilmusid pleekinud tedretähed. Üks paragrahwi taoline pilw, kurat teda wõtaks, kolas tükk aega Oina täherühma kohal ja kärises siis lõpuks lõhki nagu Pihkwa wenelase wiltsaabas.

Toas muutus ämarus tihedamaks ja läbi waheseina pilu ronis kollane kiirtewihk mu inwaliidide nimekirjas seiswale kirjutuslauale, ironiseeriwalt sulepead okkupeerides.

Wäike rohelise motoriga kärbes ronis mööda wärsket wemmalwärsi ja tegi kommast semikoloni. Niisugust kärbest nägin ma üks kord Wiljandi laadal mustlase looga peal ja ma arwan kindlasti, et see oli seesama kärbes.

Kui ma selle üle järelnõtlema tahtsin hakata, kas puud ja põõsad ka und näewad wõi ei, koputati ukse pihta. Ma wõtsin poosi, nagu suflör kasti pugedes ja hääldasin tenoris:

„Palun!“

Uks awanes ja sisse astus noor daam.

Ma hakkasin teda kohe armastama, sest ma armastan kõiki naisterahwaid wiiekümnewiie aastani.

Ma püüdsin läbi ämaruse ta nägu detailiseerida, kuid see oli wõimata, — ma nägin ainult kahte suurt läikiwat silmad. Ta waikis minuti ja sõnas siis kindla, meeldiwa sopranoga:

„Tere õhtut!“

„Tere, tere!“

Ta otsis tooli ja laskis enese toolile, siis ütles ta mulle:

„Olge lahked, istuge!“

„Tänan! . . . Kuid ma pean wist tule põlema süütama?“ . . .

„Tehke kudas arwate — olen erapooletu!“

Ma süütasin pooletooibise kwassipudeli, mis mul rippuwa laelambi kohuseid täitis, põlema ja istusin ta wastu toolile.

Ma ei armastanud teda enam. Ma nägin ta nägu ja seda ei suutnud isegi ta laiad pinewad puusad wabandada. Ta oli nagu Anton Suurkaski puulõige ja rohkem ma ei ütles.

Wist peegeldas mu pale küllalt selgeste kõik mu mõtted, sest daami huuled tuksatasid ja kulmude wahel ilmus liikuw waoke.

Ta waatas mulle käskiwalt otsa ja ma sain aru, et ta kahekümnewiie aastane on.

„Kirjutage testament walmis!“

Ma nagu ei saanud esiotsa aru, siis aga sõnasin wiisakalt muigades:

„Wabandage, austatud daam, te olete eksinud — palwekirju ei kirjuta . . . tunnen wähe seadust. . .“

Ka te eksite. Mitte minule ei ole testamenti waja. . . Te kirjutage oma testament walmis!“

„Mina? . . . Mis testament? . . . Mis te tahate sellega öelda?“

„Ma tahan sellega öelda, et teil weel kümme minutit siin ilmas elada jääb!“

Ma kargasin püsti. Ka tema tõusis püsti.

„On mu elu hädaohus? . . . Nägite te uulitsal midagi kahtlast. . . ? Põrgumasin? . . . Käsi-granadid? . . . Rääkige!“

„Uulitsal ei ole midagi. Kõik, mis teisse puutub on siin. Waadake, see wäike riistapuu sülgab teile kümme minuti pärast pläraka tina näkku!“

Ta tõstis wäikse külma rewolwri mu nina alla. Ma lõin pilgu rewolwri peale ja nägin kaks tähte A. M. ja № 960. Rohkem ma ei näinud, sest ta laskis rewolwri jälle wajuda.

Ma hakkasin suure häälega naerma.

„Ahahaa! — Peenike nali! . . . Te oleti siis see miniatür teatri uus naiskupletist? . . . Mis te tahate siis, paar monologi wõi päewasündmuse kupleed? . . . Asutaw Kogu, wälislaen, Tallinna linnamõisad, Tallinna plikad ja neegrid, neegrid ja Tallinna plikad ja jälle neegrid ja Tallinna plikad ja Tallinna plikad ja neegrid! . . . Teemasid on laialt! . . . Rubla rida, kuid teile teen.

kaheksakümnega... Wõi läheb mõni ühewaatusline waja?"

Ta ei pannud mu juttu tähele.

"Mu nimi on Agnes Kartsumm ja ma hoiatan teid kisa tegemast, sest niisugusel juhtumisel olen ma sunnitud teile kohe kuuli keresse juhtima. Ma ei tahaks aga seda nii uisapäisa teha, sest ma arwan, et teil weel mõned asjad korraldada on, nagu kiri pruudile ja nõnda edasi. Ja selleks arwan ma teile kümme minutit aega anda ja seda jatkub minu arwates!"

Ta ei teinud nalja, see oli selge.

Ma istusin inwaliidi ette ja hakkasin paberit ja sullepead otsima... Ta jälgis mu tegewust silmi pilgutamata

"Mis te otsite?"

"Sullepea, kuradi karmantsik, on kadunud... Kuhu ta wõis jääda?"

"Sullepea on ju teie oma käes!"

"Näe! waata, kui pime inimene wõib olla!"

Ma hakkasin midagi kirjutama.

Ma kirjutasin:

Armas Elly! See on wist wiimane kiri, sest... Armes Elly! See on wist wiimane kiri... kiri... kui kangla rahwas kuldsel aal... Петроградский округъ... Дозволено цензурою... Ma magan mättal mäe peal ja panen rõugeid emisseal... Ченуха und Schweinerei ist mir alles einerlei... Ma olen wis. Siis panin ma punkti ja märkasin, et ma need read oma manshetile olin kirjutanud.

Ma panin sullepea tasku, wõtsin taskust wäikse noa ja tahtsin suitsema panna. Siis panin ma paberossi suitsema.

Ja pöörasin end tema poole. Mu kõrwatagused olid palawad.

"Kui palju mul weel elada on?"

"Kolm minutit!..."

"Täna wäga!... Kuid et asi nii kui nii kaugemale siit kambriist ei lähe, siis wast oleksite nii lahked ja teataksite mulle, miks te heaks olete arwanud mind elust lahutada?"

"Kui see teid huwitab, siis wõin ma seda teha. Ma ei ole kunagi eluga rahul olnud, sest elu ei ole mulle kunagi ühtegi ilust wiiwu rüppe puistanud. Elu armastab ainult ilu ja mul seda ei ole. Et mul kindel arwamine on, ka edaspidi kõigist heast ilma jääda, siis tahan ma elule protesti awaldada niisuguse demagoogia wastu sellega, et ma oma elu wabatahtlikult enneaegselt lõpetan..."

"Aga mis suhtes ma teie kawatsusega seotud olen?"

"Ärge segage mind... Et mul aga siiski kahju on siit ilmast lahkuda teadmise, et minu

Mispärast meie naisterahwad neegrid armastawad?



Sellepärast, et neegrid mustad on, nagu söögimaja taldrekud ja neid pimedas sugugi näha ei ole ja nendega mõnus on tangot tantsida, isegi mehe juuresolekul, ilma et see midagi märkaks.

tuttawad ja sõbrad seda elu ilu edasi maitsma jääwad, siis otsustasin ma ka neid endaga ühes wõtta. Inimene on kade ja kõige rohkem on ta kade just oma sõprade ja tuttawate peale. Wõõrad ei oli nii tähtsad..."

"Aga ma olen ju teile täiesti wõõras..."

"Ärge segage mind!... Te olete mu sõbranna Ellyga tuttaw, kuid et mul wõimalik ei ole Ellyt praegu kätte saada, siis rikun ma ta elu sellega ära, et teid t'ast lahutan ja siis on omal palju kergem surra. Nii, siin ei aita nutt ega palwe..."

Ma waatasin wargsi kella. Kümme minutit olid läbi.

"See on huwitaw!... Kas lubate, et ma teile paberossi pakun?"

"Täna, ma ei suitseta!"

"Te ei suitseta!... Aga mispärast?... Teie passiks wäga pabeross. See annab teile niisuguse iseäralise... noh niisuguse... saate aru... iseäralise ilma..."

"Mis te räägite!"

"Jumala eest!... Te näeksite paberossiga suurepäraline wälja... Just kui luuletaja. Teil on täiesti luuletaja wäljus, ainult pabeross puudub!..."

„Kas arwate . . . Lubage siis üks pabeross, ma waatan. . .“

Kuid „ei ole waja . . . aga siiski — andke. . .!“

„Olge lahked. . . Waadake, siin on peegel.. Lubage ma tõmban tuld. . .“

„Täna . . . Mulle näib see ikka natuke weider olewat. . . Kas luuletajad näewad nii välja?“

„Tingimata. . . Te peaksite weel paar juukse- lokki otsa ette tõmbama. . .“

„Tõesti?“

„Ja muidugi! . . . Siis annab fasongi kohe välja. . . Lubage ma näitan teile . . . So . . . Waadake nüüd peeglisse.“

„Mulle näib nagu ei passiks see ikka. . .“

„Sa jumal! . . . Toredasti passib! Ma ei ole midagi sellesarnast enne näinud. . . Oh kuidas ma teid suudelda tahaksin. . . Neid wallatuid siidilokkisid. . . Te lubate!“

„Mis teil meelde ei tule! . . . Aga kümme minutit on läbi — me oleme asjast kõrwale kaldunud. . . Oh . . . Waja lõpetada. . . Olete te walmis?“

„Jah ma olen walmis!“

„Wäga hea! . . . Nii siis. . . . Ei ma arwan siiski, et see pabeross mulle ei passi?“

„Ah, mis te nüüd räägite? . . . Ma ütlen teile weel kord — see on suurepäraline! Te olete kunstnik. . . Teil on täieline luuletaja wälimus! . . . Kas te kunagi midagi luuletada ei ole katsunud?“

„Ei ole! . . .“

„No see on juba ülekohus! . . . Olge lahked siin on paber ja tint, wisake midagi walmis. Katsuge! . . . Kui ei lähe, ma aitan. . . Laske tulla!“

„Aga ma ei tea ju, kudas peab peale hakama?“

„Ah, seal ei ole mitte midagi! . . . Kirjutage pealkiri: Sonett!“

„Nii?“

„Mitte, mitte! . . . Te kirjutasite: sooned. . . Üks o ja kaks kõwa t — sonett. . . So nüüd on õigus . . . Aga tõmmake see maha, kirjutage: Liblika õhkamine. . . So, ja nõnda edasi. . . . See ei ole ju sugugi nii keeruline asi. . . Küll te hakkama saate, kui wähe harjutate. . . . Ma näen teil on head waimuanded. . . Teie näost wõib seda juba välja lugeda. . . Teil wõib hiilgaw tulewik olla. . . Aga weel üks asi. . . Ärge pluuse kraed ilmaski kinni nõõpige — see ei ole ilus. . . Miks te oma ilu häbenete ja warjate? Kunstnikud peawad waba ilmawaatega olema igas asjas. . . . Ja paljas kael passib teile palju ilusamine. . . Lubage ma wõtan need nõõbid lahti, siis näete ise, et mul õigus on. . . .“

„Te naljatate. . . No wõtke siis juba. . . Ei laske olla. . . Ai, ärge puluset lõhki kiskuge!.. Kuulge, kümme minutit on juba ammu möödas. . . . Mis te teete . . . Nii palju nõõpised ei

ole waja lahti kiskuda. . . Jätke järele. Ma karjun! . . . Ah. . .“

„Ma tahan teie rinda suudelda, see on libe kui noor jää ja walge kui wärske astra bukett... Üks ainus kord. . . üksainus kord. . .“

„Ma ei luba . . . Minge ära. . . Aga, mis te teete. . . Te tahtsite ju üksainus kord suudelda. . . Oh. . . ma ei jõua enam. . . .!“

„Miks te häbenete? . . . Miks te oma rinnad kinni katate, miks warjate te seda kõige ilusamat, mis naese juures üleüldse on? . . . Te kardate tuld? . . . Te häbenete walgust. . . Ma kustutan tule ära? . . .“

„Ei ole waja. . . Kas te hull olete? Mis te tahate teha. . .“

Ma lähen kohe ära. . . Kelleks te mind peate? . . .“

Ma istusin laua äärde ja jäin käsipõsakile oma ette wahtima.

Me waikisime.

Wiimaks hääldas ta tasaselt.

„Kas te saite pahaseks?“

„Ei. . . .“

„Aga miks te ei räägi siis? . . . Te tahate ikka, et kõiki teie soowisid peab kohe täitma, ilma wastuwaidlemata!“

Miks siis meie soowisi ei wõi täita ja teie soowisid peab täitma!

„Missugust soowi te olete siis täitnud?“ . . .

„Ma jätsin ju tule põlema!“ . . .

„Noh puhuge siis ära, kui te ilma selleta läbi ei saa!“ . . .

Ma puhusin tule ära. — — — — —

— — — — —
Hommikul läks ta ära.

„Noh, nägemiseni siis! . . . Ma astun pealelõunat sinu poole sisse!“

„Doswidki! . . . Kudas arwad — ma olen igal ajal kodus!“

* * *

Nüüd piinab ta mind nagu luupainaja ja kihwtitab kõik mu elupäewad.

Igapäew toob ta mulle omad luuletused lugeda ehk loeb nad ise mulle ette.

Ka on ta maalima hakanud ja walmistab näitleja karjeri wastu ette.

Ja mul ei jää muud üle, kui surra.

Teist pääseteed ei ole.

Pange omale kaks paari puhast pesu selga ja tulge, kodanlise abielu üle mõtteid korrutades, kesknädalal pealelõunat minu poole. Ei! Tulge esmaspäewal! Iga uus üleelatud päew on mulle Tõnissoni kõne! Kuid tulge tingimata, ärge jätke tulemata, ärge lööge hoolimatalt käega! Üks hing teise ilma toimetada, see ei ole ju midagi praegusel ajal — see on ju nii lihtne, igapäewane ja kerge asi. Mu wiimane lootus olete teie. Wõtke mõni elukardetaw asi kaasa ja tulge juba homme, ei täna — tulge kohe! Gori,

Mõned tulusad õpetused noorele ja wanale ülikooliastujale,

Kudas hambawalust lahti saada. Kui teil hammas valutab, siis määrige oma pealagi tükatiga ära, laske miilitsamehele wibu habemesse ja siduge ajahambast rikkumata hambaratas neljakümnekahe aastase saapawiksija pahema kõrwa lesta külge. Siis tehke omale neli tundi enne päikse loojaminekut naljahamba nägu ette ja heitke keset Wõru tänawat pikali. Kui keegi teid üles ajama tuleb, ärge tehke sellest midagi wälja, waid kõhige Inglis keeli ja laulge omal wiisil:

Mann aga tuhatnelja traawis
Rodenpoisi jooksukraawis,
Poln'd seal näha wikerkaari,
ega mingit inwentaari!

Kui see abinõu ei aita, siis minge „Lindennisse“, tellige „tirina“ täis kuuma kureerne suppi ja hoidke kelnerit pool tundi peadpidi „tirina“ sees. Siis andke talle 50 penni „hambaraha“ ja minge Kadriorgu, saagige seal söögimaja leiwanikaga neliteist kuuske ja kaske maha. Peale selle minge hambaarsti juurde ja laske oma hambad kõik wälja tõmmata, peale haige hamba, mille te ühes hambaarsti hammastega wälja lööge.

*

Kudas püksinööpi kuue ette õmelda. Wõtke nõõpauk, torkige sealt nõõp läbi ja neelake siis see torts Asutawa Kogu liikme Nepsi magamisewoodi põkjalaua peale mõeldes alla. Siis torkige omal nõõpnõel ninast läbi, minge „Piima keskühisusesse“ ja seiske seal, nagu lõssilöödud oreliwile umbes kaks toopi aega. Ärge kellegile sõna rääkige, waid kui minema hakate, siis hüüdke, Soome kahepaelamehe Sörkenjörkeni õemehe häälega: „Ja wihma sadas nelikümmend ööd ja nelikümmend päewa, kuid piimale pidi siiski weel Härjapeast lisa wõetama!“ Siis wõtke kuub käe peale, kutsuge kärumees ja laske ennast rätsepa juurde sõidutada. Andke rätsepaletuhatkaksada marka ja kahe kuu pärast on nõõp ees. Nüüd ei ole teil enam midagi muud teha, kui wõtke kuub, pange kiwi wäiksesse ja wisake Hundikuristikku. Peale seda operatsiooni minge miilitsasse ja üelge, et teie hõbe uur on teil praegu westitaskus ja niisugust juttu ei ole te kunagi kuulnud, et ta teilt ära oleks warastatud.

*

Kudas lutikaist lahti saada. Lugege peerutule walgel Mait Metsanurga „Ennäe inimest!“ kümme korda hingetõmmata kaanest kaaneni läbi, minge siis apteeki ja ostke tsaaari raha eest kuus puuda lutikapulbrit. Kui see toime saadetud, siis saatke Greeka peaministri Wenizelosele üks terwitustelegramm, ühes teadaandmisega, et kuulujuttude järele linnapoest ka puskari wõib saada ühes samagonka sakus-

kaga, pakkige oma asjad kokku ja kolige teise korterisse.

*

Kudas kirjanikuks saada. Ostke pool poognat täiskirjutatud paberit, toop tinti ja üks ane sulg. Minge siis laupäewa õhtul, paberikorwi peas kandes, Pariisi rahukongressimaja ukse ette, kiskuge paber ribadeks, neelake alla, jooge toop tinti peale, torkige siis anesulg omale kuhugile pehmesse kohta ja tõuske lendu. Lennake siis Parnassi, pekske seal aknad kõige luukidega sisse ja minge siis Bernhard Linde juurde, kes teile honorari wälja maksab. Palju lihtsam on aga Esturi juhatajaks minna ehk Kompuse ees üks wiisakas „kniks“ teha — ja karjer on kindel.

*

Mis siis teha, kui lampe ei põle? Siis põletage onupojale üks kiilakas mööda kõrwalesti ja pange küünal põlema.

*

Kudas riide seest plekki kätte saada. Tuleb plekilises soojastõbes olnud plekisevale plekktoru suhu ja kuusekäbi kõrwaaukudesse ajada, siis riie, kus plekk sees miilitsasse wiia, kus plekk § 1039 põhjal wälja lõigatakse. Lihtsam aga on, sinna kohta uus plekk — nõõbiauk teha.

*

Mis teha, kui saabas pigistab? Pange jalg kaelataha, minge ühejalaga mööda Pikkajalga, teisega mööda Lühikest jalga sinna põõsa alla, kus te Kingseppa arwate kommuneeriwat ja laske sealt siis jalga jalawäe staapi. Siis minge Täiturule, müüge saapad maha ja tõmmake kaloss jalga.

*

Mis teha, kui katus läbi jookseb? Ei ole waja midagi muud teha, kui alt ära jooksta.

*

Mis teha kuituju halb on? Laenake sõbralt pooleks tunniks palitu, wiige see pandimajasse ja ostke „Meie Mats“.

Gori

(mitte Tartu ülikooli professor).

Armas Mats!

Tähendab siss — tere enne lõunat! Ma saa siuga küll igal aal kokku ja wõis siule kõik selle rimpli suusõnal är riskeerida, kuid ma tahas warsti mõne kõrgemba koha päale suada ja siss pääb ikke wist kirjutada mõistma. Nä tu Ostraadi ärra om ju ka hää kirja miis ja tunneb kõik nii mannitud parakrambi ja säaduse puenkti säs suhtes ja, tolle pirast ta suurt palka suabki ja wõib olla, et üitskõrd, kui äri är tüü-

Tundmata mänguriist.



Haridusminister: „Toho hullu!... Mis pill see ntisugune siis on?”

tab, wiil põntsijummi makab ka suama. No jä, õige tä ju om, õt nõid põntsijummi saajaid utelugu üles kirjutab, kuid kas tost midägi wälla tuleb wai õi, sii om ikka üits saladus ja muud ühti. Kes nõid wäikseid sitikaid kõiki jõuab är täita — eks nec suuremba ärra olõ ikki edimisel kohal. Ja kui ette o na õt üle jääb, noh siss wõib ju pisikestele patsiilumidele ka mõne marga näkku pillatä. Aga sõllest kõneleme tõine kõrd, ku mul rohkem kuraasi om. Nüüd tahtsi ma sulle aga mõnest tillukesest asjast paar sõna sirgeldada. Sa mudugi elad suuremate ärradega ütes kapinettis ja ei saa ju igakõrd aiga madalamate asjaga tegemist teha. Mul aga om aiga küll ja naisest olõ ma ka är lahutatu . . . paarisaja werstäga ja nii siis om kõik werikuut, nagu soni ütleb õuna süües. Üte asja palun ma aga sind, enne ku ma sulle pajatama nakka, õt ära sa kõiki seda jälle nõile ministri ja tiblmati sakstele ära jutusta. Nii om ütli läbi ja

läbi kurja ärra ja saadawa su, waise mehe, ekstra rongiga kummunistide manu ja wat sul siss pi-raskat! Sääl on Leenini ja Rotski ja kõiksugu Kaltsaku ja nii mehe õi mõista nalja. Kui sa sii seda keelatud wilja nokkma nakkad, saadetas sind ilusti, nagu wällamaa saadikut wälla, aga seal pannasse sulle kohe ntisugune teekond jalge alla, et kahe sekunti pärast wõid Piitrusse käest taewa wäratist piibu pääle tuld küsida. Kuid sa olid ikka wa anderikas poiss ja mõistad sõelu ja sarjata nii õt wanalkurjal wesi ahjus ja mul õlõs tuline kahju ku sul sitasti peas minema. No, aga küll sa juba tääd — õga sa ka roosipottis põle kaswand. . . Nüüd ma tsuska üte plotski wõi pläru, nagu Pärnu pool ütaks, am-maste waele ja akka winnama. Katowa! . . . Waata, kõige päält ütle ma sulle sõda, õt ma üleela alles päälinna sõitsi kupe wagunis. See kupe wagon om üits sihante wagon, mis palju rohkem massab kui kõik teise waguni ja loomi

Tunneb asja.



„Ehee!... No, bratets, nüüd saan ma täiesti aru, mispärast see kodumaa rukkist tshekileib nii kibe ja wiha on!“

sõllege es weeta waid ikka rohkem nõid halli parunisi wõi sepikulanta. Ja sõit om üits peenike sõit ja ku sa oma aiamaammast lahti tahad saada siss osta talle pilet Pärnu. Kuid ütles enne kanntuukrile õt ta selle kõie waguni akna eest ära wõtab, sõst muidu poob aiamaama oma patuse keha ülesse ja sa alõd kõigest lõbust ilma. . . Pärnus läks nül kaunis ilusti aga üks wäike äpardus tuli ikka ka ette.

Kui sa Asutawasse Kogusse tolle pärast arupärimist sisse es anna, siss wõima ta sulle är ka jutusta. Sa es tii sõda? No olgu siss! Wat sii asi oli nii. Ma kuulsi, õt sotsid kawatsewa üite uut sorti põletseid asutada, nii ütelda poliitilist põletseid. No ja heakene küll, ma mõtsi ette, et olõs päris kena sinna põletseisse mõne soojemba koha saada — na umbes põletseimeistri ametisse. Ma ole ju potseppmeister

ja miks ma ei wõi siss poletseimeister olla. Siss oleks sellid ja õppipoisid ees ja omal põles midägi muud teta olnud kui puskari äwitada. Aga esi mõtsi jälle — ega nad mudu ka ei wõtta, kui näita oma wigurid wälla. Aga mis wiguri mull on? Ma põle Jõõpra turba rabas töötanud, ega toitluswalitsuse puudemuretsemise osakonnas ega aksiisiwalitsuses! Oles ma Tallnas olnud oles Parikaste juures ennast sortsilifiks üles wõta lasknud ja siss oleks ehk oma mehe poolest mainitud suhtes selle posti otsa saanud. Nüüd aga ei aita muud, kui peab midagi wälla arwama. Sain siss üitskõrd Piibu Leeniga Tapamaja Silla rumbi all kokku ja rääksin talle selle luhe ära. Tä ütles nii, et sa sõimad küll mind Piibu Leeniks, kuid mu nime om Trubka Juuli aga kui sa mulle tühja konka pudeli asemel kaits täit annad, siss annan sulle

ääd nõu. Ma ütlesin ladna ja tõin talle sentraalist konka ää. Ja siss ta ütlet mulle: sa otsi kingisepp üles ja siss on su asi tahe. Ma küsisin õt mihande kingisepp kas Peedumann wõi Nosu, aga ta ütlet: mitte nii — sii minister Kingisepp, kes põõsa all elab. Aha panimaju! Ja jah, tu om üits mehine tükk! . . Sõda waja tetä küll! . . Ja siss naksi ma pihta. Kui pimes läits, longerdasi ma paadiparki ja naksi mõõda põõsaid kolama ja nuhkma. Edimise põõsa juures kuulsi ma kohe midagi kahtlast. Nigu üits wäike sahin ja kolin. Aha! . . rükkib „Kummunisti“! . . No noh, rüki aga rüki, ega sa nütid ei pääse! Siss kuulsi ma ta tasast juttu — üits ääl ütlet: palju? ja tõine ütlet: wiis märka! . . Aha! . . . Teewad naisega katekesi! Je wiis marka nummer! Tore. Noh, see on wiimane nummer — poltse neetu! . . Ma lasksi enese kükakõle ja piilusi põõsa taha ja siss — — — siss ma sülgasi sihantsi pläraka, nagu wanasti nee wiiekopkase wastse raha oliwe. Pärjel wõtaks! Siin es ole ju mingit Kingiseppa ega „Kummunisti“ waid Marussa ja üits kannusemees wiitsid ühte ning tõist moodu aiga ja aise armu juttu. . . Ja nii otsisi ma ommikuni kõik põõsa alutse läbi ja igalpool nägi ma sihantsi paarikesi aga seda, mis ma otsisi põlnd kusagil leida. . . Wat see oli tee wingerpuss, mis mulle Pärnun juhtus. . . . Muidu läits aga kõik päris ästi. Üits ärra lubas küll kõrwad liistu pääle tõmmata, sellepärast, õt ma olõ tõda sinuga tutwustanu, kuid ma ütlesin talle, õt mul om taskem üits sihante apparaat, mis maha wõtab ja ta läks ära. . . Tõine kõrd ma kirjuta sulle pike-malt nütid aga pean lõpu tegema, sest naine kutsub magama ja aga naisele wastu panna ei wõi kui sa kõhutõppe wõi plekkilisesse haigusse ei taha jääda. Nii siis jumalaga ja kui sa aega saad, siss ütlet, et susla insenärid pealinna ja Pärnu wahele weel paar jaama ehitawad. Neid om sääl praegult umbes kaksada milljuni kuid see on ikka wähe ja kõigis kohas ei mängi mitte jaama ülemad tikkude peale marjaasi waid müüwad ka pileetisi ja sellepärast tuleb rongi hiljaksjäämist wäga arwa ette, kuid see rikub reisiäte meeoleolu, sest iljaks jääda tahab igaüks, iseäranis kui laulatusele minna waja. Prassai!

Gori.

Postkaardid.

(Ilusad kohad Wiljandist).

Ilusaid kohti on Wiljandis üsna palju, et kui ma riimisepp oleks, siis wõiksin ma rääkimata palju luuletada. Et mu tõuraamat seda ei näita, siis pean niisama ilma riimita laskma. — Oi-oi-oi! Üks koht meeldiwam kui teine . . . Toon kolm kohta, ilusamad paigad mulgi pealinnast, missuguseid mujal linnades näha ei tihka saada. Olgu siinkohal postkaartidena tähendatud:

Esimene postkaart.

Ilus ja meeldiw koht on Kassisaba tänawa lõpp. Kui sa ta sabani oled jõudnud, siis sulab su süda, nagu siis, kui wõõrastemaja „liblik“ sind poolmäda munadega kostitab. Pagana pihta, ära sa woorimehega sinna sõida, woorimehe hobune jääb nimetud tänawa lõppu kinni ja hääl juhtumisel tuleb sul hobune wälja maksta. Ütleme, et woorimehe hobune läheb sealt läbi, kuid üks asi on kindel — keegi woorimees ei taha sealt „haisupomme“ otsima minna. Sealt saab küll hõlpsasti Juudi tänawa nilpsata ja Juudi tänawa käiesid kaema minna. Kuid seda ei tohi olla, sest äraputkanud Suure-Jaani õpetajal on jäänusena maha jäänud suur, tore kolmekordne maja, mis tummalt niisuguse nalja peale ei saa waadata. Kuid siiski kurb on see maja . . . Kus on Rosenberg? Kuid oleme parem wagusi, sest meie lihtsurelikud ei tohiks lubada endile sarnaseid asju arutada, mida kassisaba tagant leiame. Ütleme endile: „ära sa tongi, kärs maast wälja!“

Teine postkaart.

Ilus koht on heinamaa - äärne kõnnitee, mis lõhnab linnast walguwast solgiweest. Sellepärast ei tarwitse meil kaugemalt mudawanne otsima minna. Iseäranis terwistparandaw on see wesi kuiwal ajal. Kuiwal ajal lõhnab see wesi kõige paremini, — aromaatilisel. Kellel terwis wilets, see sõitku Wiljandi, sest enne talwet wõib weel terwist parandada. Talwel on heinamaa lumega kaetud ja linnapreilid (neiud ei tohi öelda, sest see oleks ehk haawaw „preilide“ klassile) uisutawad ja kelgutawad terwist parandawal kohal. Tõtake, tõtake, te Sakala pojad! Mida teie weel soowite? Lõhnawad kraawid ja muud niisugused meeldiwad kohad. Waatke, seal kohal kraawides kohawat wete möllu . . . Waatke, kudas waresekari sealt eemale hoiab. Teadke, need kohad on meile lubatud, nii öelda ilma hinnata „*бесплатно*“.

Kolmas postkaart.

Ilus koht on Kelmiküla . . . Üks ilusamaist osadest Wiljandist. Seal ei ela mitte kelmid, nagu nimi näitab, aga seal wõib leida ka õigeid inimesi, wälja arwatud kõwerad neiukesed, kes naerdes keskelt kokku wari-sewad, seega armastumärka poiste keskele paises. Puhas on küla iseenesest mõista, sest linna prügi weetakse ju kõik sinna ümbrusesse kokku. Seal käiwad „linnaneidud“ ilusamini öeldud „linnukesed“ suisel ajal paljajalu, kuna poisid ühes jalas naelakast, teises — kaloss. Uulits on nagu pealinngi — kiwine . . . Sõja-aeg on küla ilma lõbumajata läbi ajanud. Enne sõda ei puudunud see asutus mitte!

Üleswõtted enam wähem täpipealsed!

Toimetanud Hans Sokutaja.
Wiljandis, 12. 9. 19.

Laul, sest kibedast.

Kui sa wahel naljawiluks lehe kätte
siis sa, nagu millitsmees, kes puskart
leitud, jahmad —
iga rea pealt sa lugeda wõid kohe:
Suhkru laew on jõudmas warsti üle-
lahe.

ja sa korwid, kotid kohe kinni lapid,
tühjaks teed kõik riulid ja kapid;
kohwipaja paned keema pliida peale
ja sakuskaks suhkrunaeri annad seale...
Läheb päew, läheb kaks, läheb nädal,

läheb kuu,
ikka kibedamaks muutub sinu suu —
suhkur peaks olema ju ammu siin,
kuid sa waat' et otsa ei lõpe ka weel
sahariin!

Lähed komiteesse, küsid: „kudas on
need suhkru lood?“

seal öeldaks: „ei me tea“, meil on
ikka wana mood!

Ja sa longerdad siis jälle kojupoole,
nagu koer, kes haige, kuid ei koole,
ja sa kuuled siis, et mõni osaühisus
on saand

waewatasu mõni miljon, et ta suhkurt
„odawalt“ ei ole müügil' and.
ja sa kuuled siis, et mõnes suures
aidas

suhkurt „paremateks aegadeks“ ja
„parematel inimestel“ hoitaks,
ja sa kuuled palju weel, nii palju, et
su hing

haigeks läeb ja walu teeb sul, nagu
kitsas king,

ja siis kodu, kurwalt lastel näkku waatad,
naeratad neil magusalt ja ohkad, ootad...
kuni suhkruhaiguse sa kätte saad!

Gori.

P. S. Kõik sahariga sahkerdajad ja suhkruga
sahkerdajad peaksid nurisejatele kindlaks
tegema, et: kõik kes siin ilmas kibedat elu elawad,
teises ilmas weel kibedamat . . . pardon!..
wäga magusat elu maitsma saawad.

*

Kord neiu küsis luuletajalt:
„Mind millega wõiks wõrrelda?“
Siis luuletaja sõnas soojalt:
„Teid wõrrelda võib päiksega!“
Siis neiu sõnas naeratades:
„Mind meelitada tahte te!“
Kuid luuletaja kõhatades:
„Oh, seda mitte sugugi! . . .
Teid wõrden päiksega seepärast,
et kõiki soojendate te,
niisama nagu päikse särast
saab sooja igaüks — hehe!“

Taidur.

Hea nõu.



„Oh, Kutt, kui sa teaks! . . . Ma ei wõi ilma sinuta elada,
ma tahan ikka su läheduses wiibida! . . .“
„Anna palwekiri sisse — ehk wõetakse sind meie roodu
gaasipommi asemele!“

Elupudemed.

Sõbrad kallid on meil ikka igal a'al
nad töötawad me kasuks kõige jõuga
ja silmapilgul raskel, wiletsal
nad heldelt aitawad meid . . . hea nõuga!

Ette wõtjad, kui teoksil neil plaanid
suured
meile räägiwad kui palju ees raskusi,
ju, et eemale peletada kõik mured,
nad kergendawad meie . . . taskusi!

Artistid kõik tunnewad hästi, mis paha
nad kõige kohe walmis on saamas
ja alati, kas sa tahad ehk ei taha
sind naerma sunniwad. . . draamas!

Sugulased, onud, tädid, nende tütreid
ja pojad
ja teised, kes on s'uga „üks liha“
su ette kõik õnnesoowid kannawad soojad
ja armastawad sind kui on sul . . . raha!

Taidur.



Wanadsõnad uuel kujul.

Aega ei wõi rahaga osta, küll aga ametnikku.
 Aeg läheb aga asja ei saa.
 Aegamööda asjad kaowad.
 Aeg läheb wanemaks, neiud aga nooremaks.
 Aeg parandab haawad, aga halastaja õde saab raha.
 Ahju taga puudekomitee koht.
 Aja tühi kott püsti, küll jahu sisse kallatakse.
 Aja wiidad, palga saad.
 Amet ei toida meest, waid spekulereimine.
 Ametmees leiab igalt poolt piiritust.
 Anna au ülemale, siis saad sooja koha.
 Annab jumal ameti, küll rätsep taskud teeb.
 Anna pill hullu kätte, hull teeb konserwatoriumi
 Aus laps ahju peal, halb hea koha peal. [lahti.
 Ära poo wana koera enne üles, kui söögimaja
 oled awanud.
 Ega leib ole wõsast wõetud, waid wõsa on lei-
 Ega määratud „ülemus“ karju. [wast wõetud.
 Ega nuumsiga seda tea, et ta inglasele rohkem
 meeldib kui õuesiga.
 Ega „ole terwe“ asjaajat toida.
 Ega pidu enne parane, kui miilits ära on läinud.
 Ega piimal üksi süüd ei ole — piimamüüjal kah.
 Ega selg kaera kaswata — kaera kotta jõuab
 Ega soe koht konti riku. [kanda küll.
 Ega surnud koer enam hammusta, waid teda
 hammustakse.
 Ega kingituste wäljajagaja suu sarwest ole.
 Ega wale waka al'a jää, waid poeb ajalehtedesse.
 Ega ülemus lähe aita ühe konserwipurgi pärast.
 Ei ilu peal wõi puskari ajada.
 Ei kuld wäljamaale sõitwale juudile kahju tee.
 Einega ei wõi elada.
 Ei ole tööd, on leiba.
 Ei wargus jää Jumala ees warjule, küll aga
 paragrafi-meeste ees.
 Ei wirgal puudu puid ega riisi.
 Ei wõi tütarlast enne tunda, kui ta Weerennist
 läbi on käinud.
 Eksitus ei käi mööda kiwa, kända, waid mööda
 rahukonwerentsisid.
 Elab õnnetu uluotsa all ja magab maaliidu
 kaenlas. (Kui kellegil käsi halwasti käib).
 Ela ise, ära maatameest lase elada.
 Elu hukas, lugu lakas, kõik projektid pilla palla.
 Ema pistab lapsele piimatsheki suhu, aga ei
 pane mõistust pähe.
 Ema piim kosutab, tsheki piim wõtab kõhu lahti.
 Ema wäga wana, tütar weel wanem.
 Enam teeb suur suikuja, kui linnawolikogu.
 Enneaegsed lapsed saawad ministriteks.
 Enne ehita kaew, siis hüppa sisse.
 Ennem lähed ise, kui juut.
 Ennem mahtus põue, nüüd ei mahu õue
 Enne ütle, pärast mõtle. [(ametnikkude hulk.
 Enne samagonkat antakse, siis tööd tehakse.
 Esimene wasikas läheb ikka roheline laua taha.
 Habe kaswab kärmemini, kui Tallinna nais-
 habemeajaja seda ajada jõuab.

Haigus sööda ja joodab arstisid.
 Halb kaup tuleb sealt, kus Sitska.
 Hammusta ühte sõrme, hammusta teist sõrme,
 aga ära küsi palgalisa.
 Häbenemine ei toida tütarlast.
 Hobune ei pelga lööki, aga pelgab mobilisatsiooni.
 Hõiska siis, kui Rahumäele saad.
 Hulk teeb tühja töö.
 Iga algus on pank.
 Igal ühel kaswawad küüned prowiandi aida poole.
 Iga erakond kiidab oma ministrit.
 Iga wili saab omal ajal ära rekwireeritud.
 Ilus nägu — hea puuder.
 Inimene saab töö eest, Hansen laulu eest.
 Isa kogub, poeg ajab puskari.
 Isa sepp, ema sepp, pojast saab akademik Sepp.
 Joonase suud ei jõua ükski sulguda.
 Jalust tuntakse õpetajat.
 Kala otsib, kus sügawam, inimene, kus rohkem
 riisi ja jahu.
 Koera kaelas turult ostetud worst on niisama
 hirmus, kui inimese kaelas pael.
 Kaup toitluswalitsusele wanem kui meie.
 Kel janu, sel jalad wiivad „Lennukisse“.
 Kelle tubakas, selle kirst ja matmise kulud.
 Kes iga põõsa alt otsib, see wiimaks Kingsepa leiab.
 Kes koerust ei tee, see kolkiida saab.
 Miilitsamees nina otsa näeb, Musumäe otsa ei näe.
 Taewaliitlane komistab nelja jala peal, miks siis
 mitte maaliitlane ühe peal.
 Toitluswalitsuse heeringas ajab härja kaewu.
 Raamot pillab selle ühe korruga, mis Neps
 umbes aastas.

Disput warisericum.

Kokku astunud kõik taewa teenrid papid,
 Kreulmannid ja Kontmannid ja Keppid,
 et nüüd otsusele jõuda, missugused on asjada'ad
 ja kas päästa kuidagi ei saa siis kirikmõisa maad!
 Opetajad luksuwad ja nuuksuwad ja uuriwad
 okkupatsiooni aegstes seadustes nad soriwad ja
 puuriwad
 ja koosolekute saal, see aurab nagu wana waat,
 milles puskart pruulind mõni „tipsutaat“
 Oh, te piiblikandjad mustad karjased,
 wabas Eestis pole enam orjasid,
 ei siin aita Rooma paawst ei Taewataat —
 wõõrandatud peawad saama mõisa maad!
 Kuid, mis tarwis on siin ilmas mõis sul papikene?
 elu on ju siin nii wäga üürikene!
 warsti tuleb autoga sul järel Kawal Ants
 ja wiib sinna sind, kus on su kindel kants.
 Seal on samagonni, mõisasi ja maid,
 parunisi, pastorisi, palju tuttawaid,
 ja siis saad sa tunda ise ka, mis on
 Sinu poolt nii lugupeetud okkupatsioon.
 Ja mis peaasi — pole karta iial,
 et ka kirik riigist ära lahutaks seal! Gori.

Uus Wenemaa päästja.

(Katalogi järele nr. 606).

Landeswehri ülemjuhataja von der Goltz on omale uue nime võtnud ja nimetab end nüüd ataman Koltsoviks. Ajalehest.



Ataman Koltsov: „Kui te mind, tiblad, ka wastu ei wõta, siis olete te puru juhmid — sest ma toon teile kõiki, mis teil waja. Isegi teie kahepeaga kulli asemel toon palju ilusama ühepeaga!“

Ataman Koltsovile.

(Alias von der Goltz).

Goltz pascha kaua rabeles
kui juut kesköösel kabelis:
end tiblaks ümber löikas ta,

kamarinskit löi wiisaga,
ja Dūinas laskis ristida
ning atamaniks kroonida. —
Kuid kõik see oli tühi töö,
nüüd öeldaks tal — käi wälja, nõõ!
Ja kui ei taha kuulata

Saad siit ja sealt veel tuulata!
 Mis teha, mis peale hakata?
 Eks süda walus pakata.
 Läheks Eestimaal heameelega —
 kuid mis teed selle keelega?!
 Maaliit ehk annaks mõisa küll,
 kuid mats on wihane kui pull.
 Kui ütled talle „Schwein“ ja „Hund“,
 siis käib sul kukla taha Mund! . . .
 Läheks Leedumaal' kuid seal boikott
 ja pähe aetaks wiimaks kott!
 Ka Wenemaal, brat, ne krasiiwa —
 karmantsikuid seal nagu liiwa
 ka Trotskile see asi ei falli,
 sest konkurenti ta ei salli.
 Ka Vaterlandi ei wõi minna . . .
 sest et... hm... sisse ei lasta sinna!...
 Jah, hale meel on „Matsil“ ka sust,
 sest „Matsil“ pole süda puust!
 „Mats“ jooksupoisiks wõtaks su,
 sest jooksta mõistad hästi ju —
 Kuid näpud, bratets, pikad sul
 ja, waata, see on juba hull!
 Kuid ühte nõu sul annan ma,
 sest hea nõu — see wäärt on ka!...
 Sa wõta tugew nõõr von Goltz
 ja otsi tugewa oksaga Holz! Gori.

Pärnu „nossud“.

Mehaniik Haase.

(Tohtrite poolt ei ole kindlaks tehtud, et Eestis sarnane jäneste tõug elutseb).

Saksa sorti täiswerd kadakas. Ajas Saare saunas nahka ja sai eestlaseks. Kõrgema tehnilise hariduse omandas naiste elektriseerimisega „paadeputkades“, telegraafipostide otsa ronimisega ja wallakooliga. — Sellega kolm eriala.

Muu seas oskab veel telefoni kõlistada ja oma nime kirjutada.

Tulewikus kawatseb „jäärmärkis“ kastiga elektrit laskma hakata.

Wabal ajal mängib telefoni läbi keskjaama plikadele grammofooni, armastab tihti loti pus-kari täis wõtta

Igatepidi on wiisakas noõrherra.

„Kontori ülem“ Formfeldt.

(Sõnast „formalist“ — äraseletatud tsaar, ainuwalitseja).

Üits wääga ja wääga wigur Tori miis. Elab õnnelikult sugulaste bandega oma monarhias. Ei ole rahul, et sõdurid liinil 10 mk. päewas peale prii ülespidamise saavad, kuna tema kõigest 1000 marga ümber saab ja nahakaitse liitus ka peab olema. Alamteenijate eest peab suurt hoolt ja laseb

neid „käruga“ igapäew „sporti“ teha. Igatahes wäga kasulik neile, sest järeltulew sugu saab kindlaste tugew olema ja wõib ehk hobustega konkureerida. Luges wanasti heameelega „Ri-gascher Zeitung“. Sellega omandas taewaliit-lase ilmawaate. Harilikus elus on ta suur kõnemees, kui oma alamate päid peseb. Teeb lärmi palju aga „tolku nemä. Koosolekutel armastab ahju ääres selga soojendada ja kärb-seid lugeda. Närwihaigusest saaks ehk veel asja, kui Isborski meeltlahutama sõidaks. Heino.

Ah soo.

— „Mis peaks see pilt siin kujutama?“
 — „See on ju wäga selge: Noorpaar istub diiwanil ja neu ütles alles „ja“.“
 — „Soo, nüüd mõistan ma ka seda.“
 — „Mis asja?“
 — „Näe seal kaardil raamides seisab ju „müüdüd.“ Heino.

Wäike Peeter peab kirjutama wiis sõna, kus silbiks oleks e i. Ta kirjutab esiti: meie, teie, lein — siis aga ei tule enam ühtegi sõna meelde. Wiimaks leiab pääsetee ja kirjutab edasi: Tõnu Meier, August Meier, Jaan Meier, Juhan Meier, Kaarel Meier. Heino.

— „Miks Asutawa Kogu liikmed koosole-kuile hiljaks jääwad?“
 — „Nad ju wiksiwad enne Wirus omi portfelle.“ Heino.

Kõmusõnumid.

Kohtunik: „Teid süüdistakse jälle war-guses. Kas tõesti sisemine hääl teile ei ütle, et niisugune asi paha on?“

Linnawolinik: Ütleb küll, kuid wiimase ajal ei wõi ju ühtegi häält enam uskuda!“

Turul.

Ostja: „Missugune kahtlase näoga sai!... Ja te nõuate 6 rubla naelast?... No, armas mamma, ma arwan selle saia taigen on wist neegrite sõtkatud!“

Uudishimuline.

„Mamma, ma nägin täna läbi lukuaugu, kudas tulewase muusikakooli professor sind suudles!...“

„Aga, kudas tohid sa, rumal laps, minu järele piiluda?“

„Ma astun ju ka muusikakooli ja selle-pärast tahtsin näha — kas ta suudleb peast wõi nootide järele!“

Wastas, kudas waja.

Wiru puppe: „Aga, wanaeit, sa oled need õunad ikka üle wärwinud, ega nad loodud nii punaseks ei ole!“

Õunaeit: „No jah, sellepärast neid ka keegi ei taha — eks te tea ise omastki ära!“

*

Hea nõu.

„Ma tellisin Jurichilt oma portre neli korda suurendatult — aga see on hull, kui ta nina ka nüüd neli korda suuremaks teeb!“

„Noh, pole wiga, siis hakka nuuskurite ninameheks — oled ka suur nina!“

*

„Kas autod sõidawad bensiniga wõi auruga?“

„Harilikud bensiniga, kuid taewaliidu omad wiinaauruga!“

*

Kalaranna sõõgimajas.

„Kuulge, see ei ole ju kellegi praad see on pooltalda!“

„Mis, te tahtsite selle raha eest terve paari Amerika saapaid saada wõi?“

Kirjandusline potpourri.

Uuem kirjandus.

„Ennäe inimest!“ hüüdis Mait Metsanurga kehakas raamat, kui Lutsu „Suwi I.“ raamatukaupluse aknale ilmus. Aga ei saanud ta weel ümberwaadategi, kui „Siidipükstes“ Juhannes Üksi „Surma!“ karjus. „Mis sa, peletis, kisad, näed wist nagu Wares „Fata Morgana“t“. Aga seal näis tuju tõuswat. Kolmandas trükis „Meie noored“ lendasid hirmsa hurraaga uisapäisa riulile, kuid sattusid kogemata Alle „Üksinduse tee“, kes Underiga „Eelõitsengus“ wiibinud. Siit andsid Lattiku omad Teppari „Kirjaurimisele“ wõmmu kukla, kuid peagi nägid, et see mitte teaduslik, waid kirjanduslik raamat on. Äkki kostis kaugemalt nurgast Hindrey „Nina-Jassi ja Näpp-Malli“ kiunumine ja Kiwikase „Lendawad sead“ pöörlesid kusagil edawat sorti pahna sees. Semperi „Hiina kett“ langes koliseses rohelise kaantega Juhan Liiwile pähe, nii et see kogemata kombel „Eesti Tehnika Seltsi ajakirja“ lugema hakkas. Oswi.

Asjatundja.

Kooliõpetaja: „Mis on wesi?“

Tshekileiwategija poeg Juks: „Wesi on nii-sugune asi, mis kohe mustaks läheb, kui mamma käed sinna sisse pistab!“

Ütles.

On ikka hää kui „Maaliitlane“ oled, ütles Nernah, kui Maakonna Toitlusosakonnast 3 waati petroleumi sai.

Wõib 1000 mk. palgale ligi maksta, ütles Jüri, kui kalaladu asjatundjaks sai.

Küll hinnatakse meid pisukesteks, ütles 3800 hingelise walla isa, kui 3 waati petroleumi sai.

Peab oskama elada, ütles osakonna juhataja ja wõttis maksu.

Küll on aga daamide maja, ütles talumees, kui omawalitsuse asutusest wälja tuli.

See on suurte sakste asi, ütles Raas ja wõttis sunnihinnaga kalu ja müüs neid talumeestele 27 mk. pang.

Need lähewad minu omale, ütles Maturki, kui wargus kroonu asjades awalikuks tuli.

Pean Maakonnawalitsuse raamatupidajaks minema, ütles kooliõpetaja, kui wallaisad ta lahti laskiwad, et ühtekordühte ei mõistnud.

Peab katsuma kuhugi ministeeriumi kohta saada, ütles mees, kui wõiwarguse pärast wangi wälja tuli.

Mine linna, ütles talumees, kui seakarjase enne aastat lahti laskis; saad seal Toitlusosakonna juhatajaks. Nosija Pärnust.

Õige põhjus.

— „Miks kommunistid praeguse korraga rahul ei ole?“

— „Töötunnid on wäga pikad!“

— „See on õigus. Ma olen juba ammu ütelnud, et 60 minutit ühe tunni jaoks palju on. Heino.

*

Ei ole.

— „Naisterahwastel on wärskem näowärv kui meestel!“

— „See on ju loomulik!“

— „Ei, kunstlik.“ Heino.

Sõduritest.

W. a.

„Meie Matsi“ toimetus!

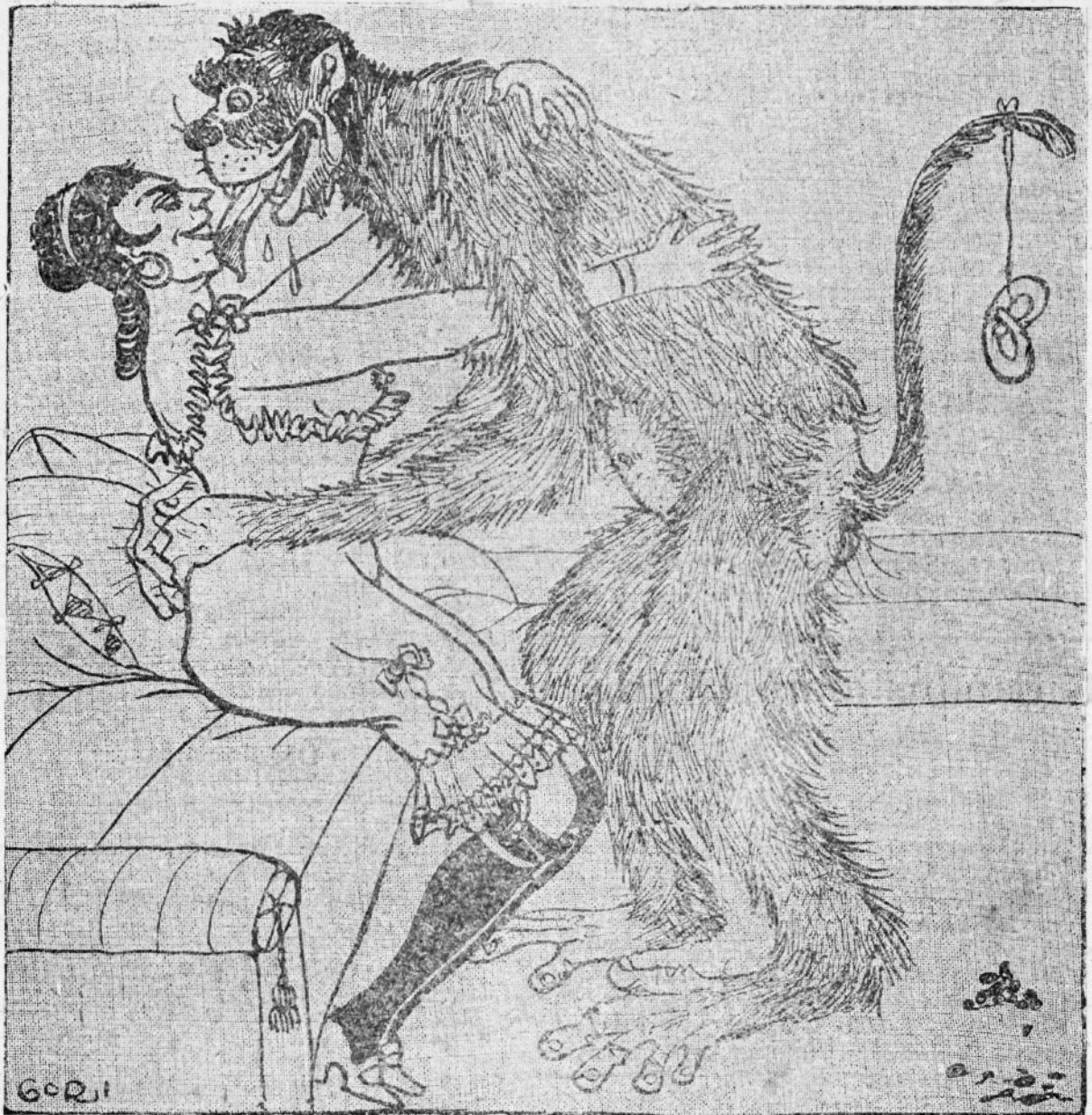
Palume teie lugupeetud lehes meie wäikestele ridadele ruumi:

Terwitame sõjaliinilt kallil kodumaal wiibiwaid noorid neiusi ja soowime nendega kirjawahetust.

Sõdurid: Theodor Wakrem,
Bogdan Hmelnitski,
Andreas Mammun.

Adress: Soomusrongide Diiwisi Tagawara Bataljon, 8 rood.

Tallinna neuu kawaler lähemas tulewikus ehk tehnika wiimane sõna.



Nagu mereobserwatorium ette kuulutab, jõuab Tallinna plikadele lähemal ajal uus saadetus kawalerisi pärale. Need kawalerid on palju maitswamad kui Afrika kafrid ja mõistawad nii magusalt armastada, et igasugune suhkrunälg kaob.

Ja siis on plikadel jälle mesinädalad ja nad laulawad koiliblika häälega:

Oh mu gorilla,
ma su Ludmilla,
nii õrn ja hella
kui Saradella,
ja kui su pea
weel seda ei tea,
missugune on armu 606 paragraf,
siis tutwustan sul kohe, mu ilus ahw!

Därgmine „Meie Mats“, nr. 32 ilmub laupäewal, 27. septembril.